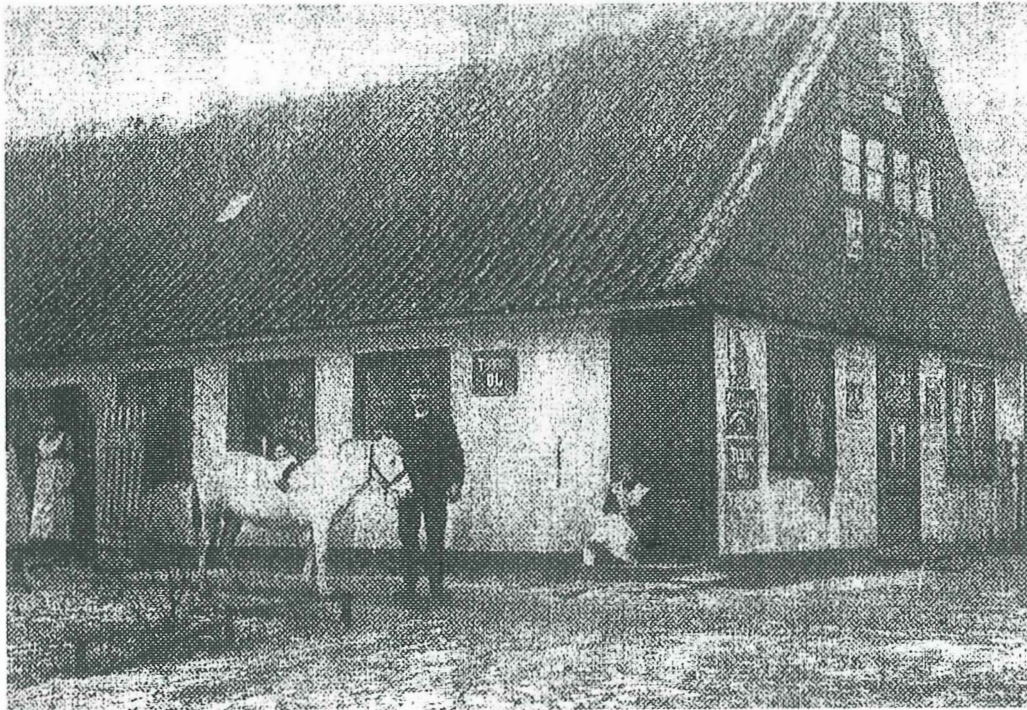

46.4

HVIDOVRE

Lokalhistoriske Selskab

Reserveret Post Danmark.

Vigerslev Kro ca. 1915

Rytmuskolen - 78

Historiens Hus Hvidovre
Alarmpladsen 3
Avedørelejren
2650 Hvidovre

Kirsten A

17. ÅRGANG NR. 1.   Februar 1999

Udgiver:

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Rytterskolen

Hvidovre Kirkeplads 1

2650 Hvidovre.

kontingent: kr. 80 pr. år. Pensionister kr. 50.

Telefon: 36 47 34 44

Meddelelsesblad til vore medlemmer.

Der vil være enkelte artikler, der relaterer til vort forsidebillede og bagsidebillede.

Der vil være artikler, der er indsendt af vore medlemmer og Hvidovre kommunes lokalhistoriske arkiv.

Redaktion:

Dan Olsen ansvarshavende redaktør

Per E. Hansen.

Kjeld Jørgensen.

Kirsten Andersen

Eftertryk tilladt mod tydelig kildeangivelse.

Artikler og oplysninger af lokalhistorisk art modtages gerne til eventuel optagelse i bladet.

Post skal sendes til vor adresse på Rytterskolen.

Hvidovre Kommunes lokalhistoriske arkiv

Medborgerhuset

Hvidovrevej 280

2650 Hvidovre.

Åbningstid: Tirsdag - onsdag kl. 13 - 16

Torsdag kl. 16-19 TLF: 36 39 21 80.

ISSN nr. 0902-3046

Indhold

side 3.

Siden sidst

side 4.

Kommende aktiviteter

side 7-8-9-10

Indkaldelse til generalforsamling og driftregnskab for 14 måneder

Historiens Hus Hvidovre
side 11-12-13

Alarmskibsen 3
Avedørevej 10
2650 Hvidovre
Stormen på København
11 februar 1659

side 14

Bog anmeldelse

Bogen om H.P. Pedersen Dan

Forsidebilledet.

Tegning af Kirsten Andersen

Rytterskolen og Hvidovre kirke

Bagsiden.

Et billede af "Vigerslev Kro"

ca. 1915

Næste blad udkommer i april 199

Siden sidst.

Lørdag d. 9. januar kom der gang i udstillingen "En Moder" i den gamle Rytterskole. På Udstillingen der mest fokuserede på Hvidovres berømte billedhugger Hans Peder Pedersen Dan kunne man beundre det meget smukke kunstværk - statuen af "En Moder", der var placeret flot i midten af den gamle skolestue, hvor man rigtig kunne beundre de smukke linier og detaljer, der er i kunstværket. Ligeså var der rigtig mange billeder af familien Dan fra deres tid i Rytterskolen. Vi håber, at der fremover kommer rigtig mange penge ind i kassen til det gode formål at få støbt statuen i bronze og få den opstillet i Rytterskolens have. I de tilstødende lokaler var der en billedudstilling af mødre og børn i Hvidovre fra år 1900 til 1960. Mange har i åbningsperioden fra d. 8. januar til og med søndag d. 7. februar lagt vejen forbi den gamle Rytterskole.

Mandag d. 18. januar var der foredrag i Bibliotekscaféen af vor Arkivar Poul Sverrild der fortalte om "Huse i Hvidovre", og som sædvanligt var der fuldt Hus, når Poul fortæller om Hvidovre. Tak Poul.

Mandag d. 15. februar var der igen foredrag i Bibliotekscaféen, denne gang var det forfatteren og arkitekten Poul Erik Skriver, der fortalte om sin tid i det gamle Avedøre, hvilket han mestrede til fuldkommenhed med mange fine anekdoter og detaljer.

Poul Erik Skriver har bl.a. skrevet en bog om Køge Bugt området. Tak for en dejlig aften.

Kom og hent en Gratis bog.

Som meddelt, sammen med udsendelsen af kontingent opkrævningen, er der medsendt et gavebrev, hvor vore medlemmer mod aflevering af gavebrevet får udleveret en gratis bog om Hans Peder Pedersen Dan og hans virke. Bogens forfatter er vor tidligere formand Per E. Hansen, og han har med denne lokalhistoriske bog leveret et biografisk mesterstykke. Hvis man ikke har mulighed for at hente bogen d. 6. eller 7. februar kan den afhentes på vore foredragsaftener eller i Rytterskolen mandage - tirsdage mellem kl. 13 - 16. Nye medlemmer optages samme sted.

Kommende aktiviteter.

Mandag d.15.marts kl.19,30 afholder vi vor generalforsamling.

Det er første gang vi afholder den i marts måned, efter at vi har vedtaget nyt regnskabsår, der følger kalenderåret.

Derfor er der regnskab for 14 måneder den gang, som det ses på side 10 i dette blad.

Indkaldelsen med dagsorden er midtersiderne i bladet, og de er lige til at tage ud og medbringe til mødet d.15.marts kl.19,30.

Efter generalforsamlingen er der optræden af teatergruppen "Reflexus", der har lavet en forestilling, ud fra bogen "52 historier".

Mandag d.11. april fra kl. 13 til 16 har vi åbent hus i den gamle Rytterskole, og her kan man aflevere gamle ting og sager fra Hvidovre såvel nyere ting som stenalderting samt låne os gamle billeder fra Hvidovre og omegn til kopiering. kl.ca.15 gentager teatergruppen "Reflexus" deres forestilling, lavet over historier fra bogen "52 historier" .

Mandag d.19.april kl.19,30 er der foredrag i Bibliotekscaféen, hvor Lederen af Københavns Bymuseum Bi Skaarup kommer og fortæller om de sidste nye udgravninger i København, samt underholder med sin store viden om fortidens mange tildragelser i vor gamle hovedstad. Bi Skaarup er ekspert i de gamle klædedragter og gamle opskrifter på madlavning og bagning. Denne foredragsaften er arrangeret i samarbejde med Arkæologiforeningen "Tværpilen", så vi forventer at mange af foreningernes medlemmer møder op, derfor er det meget vigtigt med tilmelding på vor telefonsvarer **36 47 34 44**.

I lighed med tidligere år, forsøger vi igen at arrangere ture med børn fra Hvidovres skoler i 4 dage, hvor vi kører til forskellige interessante steder på Sjælland, i dagene fra d. 21 - 24 juni. I år er det jo middelalderår, og der er i den anledning lavet mange forskellige udstillinger over hele landet. Hvis nogle af vore medlemmer er interesseret i at deltage, så kontakt Dan Olsen på Rytterskolen.

Medlemskontingent.

Medio januar udsendte vi i lighed med tidligere år en lille hilsen og et giroindbetalingskort! Vi håber som sædvanligt at vore medlemmer vil benytte dette til indbetaling af det årlige kontingent, der stadig er kr. 80,00 - dog kun kr. 50 for pensionister.

For at undgå udsendelse af påmindelser, bedes kontingentet indbetalt inden den. 1. marts.

Indbetaling - kan foruden posthuset og privat giro - foregå på Rytterskolen hver mandag eller tirsdag fra kl.13 til kl.16 eller ved medlemsmødet i Bibliotekscaféen mandag den 15 februar

med venlig hilsen

Eigil Jørgensen
kasserer.

Vi beklager.

Ved en beklagelig fejl, på den udsendte giroblanket, har vi glemt at skrive kontingentets beløbstørrelse.

Vi skal hermed undskylde, og fortælle, som der står foroven, at det er kr. 80,00 og for pensionister 50,00.

Vi erindrer også om, at der er udlevering af en gratis bog til de medlemmer, der ikke kunne nå at indløse det blå gavebrev, d. 6. og 7. februar hvor udstillingen i Rytterskolen sluttede.

Hvis du kommer på Rytterskolen mandag eller tirsdag mellem kl.13 - 16 kan du få udleveret bogen, eller d.15 februar på foredragsaftenen i Bibliotekscaféen kl.19,30.

Husk at medtage det blå gavebrev.

Lokalhistorisk Samarbejde

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, foreningen Tværpilen og Hvidovre Slægtsforskere indleder et praktisk samarbejde med hensyn til forskellige arrangementer, udflugter og foredragsaftener.

Det er således, at foreningernes selvstændighed bevares, men medlemmerne er velkomne til at deltage i de fælles arrangementer, der bliver tilbudt til samme pris som i den forening, hvor arrangementet er på programmet. Nedenstående nogle forårstilbud arrangeret af Tværpilen og Lokalhistorisk Selskab - administreret økonomisk gennem AOF i anledning af det over hele landet arrangerede "**Middelalderår**". 4 ture til nogle interessante lokaliteter med speciel vægt på Middelalderen.

Fredag d. 26. marts går turen til Nordsjælland, hvor vi besøger landsbyen Søborg med borguin og gammel kirke. Derfra til Gilleleje museum, rundvisning af museumsleder Søren Frandsen.

Fredag d. 9.april. På denne tur vil Ulla Haastrup være guide og tage os med til Måløv og Gundsømagle kirker. Ulla har arbejdet med Restaurering og registrering af kalkmalerier, så hun må siges at være ekspert på området.

Fredag d. 23. april. Turen går til Køgeegnen, hvor vi skal kigge på bl.a. Karlstrup Voldsted og Højelse kirke. Slår tiden til, besøger vi også Greve Museum.

Fredag d. 7.maj. Vi skal til Sorø og besøge Akademiet og den gamle klosterkirke og få berettet historier herfra.

Alle ture er fra kl.9 til 14 og starter ved AOF Hvidovre, Kettegård Allé 4. Medbring madpakke så sørger vi for et sted at være til køb af drikke.

Tilmelding kan kun ske til AOF Hvidovre Kettegård Allé 4. Pris for alle 4 ture kr.490,- pensionister/ledige kr.370,- AOF medlemspris kr.420,-. Der kan også bestilles enkelte ture til 1/4 pris.

Indkaldelse til Generalforsamling i Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

***Mandag den 15 marts kl.19,30
i Bibliotekscaféen
Hvidovrevej 280***

Tag ud sider.

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.

Indkaldelse til:

Generalforsamling

Generalforsamlingen er med dagsorden ifølge vedtægterne.

1. valg af dirigent
2. formandens beretning
- 2a. arkivets beretning
3. fremlæggelse af det reviderede regnskab
4. fastlæggelse af kontingent
5. behandling af indkomne forslag
6. valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
7. valg af revisor og revisorsuppleant - vælges for 1 år
8. eventuelt

Bestyrelsen består af 9 medlemmer, heraf 2 valgt blandt kommunens udvalg for kultur og fritid.

Der skal i lige år vælges 4 og i ulige år 3 bestyrelsesmedlemmer, men på grund af regnskabs-år-ændring var der ingen generalforsamling i 1998 og vi er nu i ulige år, derfor vælger vi 3 bestyrelsesmedlemmer i 1999.

På valg er: Per.E.Hansen, Eli Olsen og Bent Christiansen.

Suppleanter: for 1 år Erling Groth, Kirsten Andersen, og Dora Orneborg. Alle er villige til genvalg.

Valg til revisor: Jens-Chr.Nielsen. Revisorsuppleant er Inge Larsen. Er villige til genvalg.

Efter Generalforsamlingen vil teatergruppen REFLEXUS underholde os med en forestilling der er bygget over historier fra bogen "52 HISTORIER".

Med venlig hilsen Bestyrelsen.

Bestyrelsen.

Formand.	Dan Olsen Spurvehøjvej 17.st.tv. tlf.36788642
Næstfind.	Kjeld Jørgensen Kløverprisvej 48. tlf. 36752091
Kasserer.	Eigil Jørgensen Hvidovrevej 98 C. tlf. 36470058
Best.medl.	Per E.Hansen Grenhusene 26. tlf. 36492470
Best.medl.	Eli Olsen Sognegårds Allé 23. 3.tv. tlf. 36783032
Best.medl.	Esther Hansen Høvedstensvej 22. 2.tv. tlf. 36780661
Best.medl.	Bent Christiansen Paris Boulevard 20. tlf. 36492941
1.suppl.	Erling Groth Ege Allé 41 tlf.36772511
2.suppl.	Kirsten Andersen Korshøjvej 6. tlf. 36786060
3.suppl.	Dora Orneborg Toft Sørensens Vænge 11. tlf. 36757083
Revisor.	Jens-Chr.Nielsen Kløverprisvej 26. tlf. 36751386
Revisorsuppl.	Inge Larsen Berners Vænge 7. 2. tlf.36784736
Sekretariatsudvalg.	Bent Christiansen, Eli Olsen, Esther Hansen
Redaktion.	Kjeld Jørgensen, Per E.Hansen, Kirsten Andersen
Redaktør	Dan Olsen (ansv.)

Driftsregnskab

November 1997 til 31 december 1998.

HVIDOVRE LOKALHISTORISKE SELSKAB

Regnskabsoversigt for perioden 1/11 1997 til 31/12 1998

Indtægter:

Medlemskontingent	23.320,00
Hvidovre Komm. tilskud.	3.838,82
Medlemsmøder salg.....	3.535,00
Renter.....	652,70

Indtægter ialt.....	31.346,52
Udgifter ialt.....	41.997,32
Driftsunderskud.....	10.650,80

Udgifter:

D H F	5.417,50
Medlemsmøder.....	8.968,25
Blad (udg. & fremst).....	7.289,07
Porto & geb.	1.968,00
Administration.....	1.875,00
Best. møder.....	2.866,25
Repr. & gaver.....	782,00
Rytterskoledage.....	2.831,25
Tilskud:	
Teater "Vestvolden".....	5.000,00
Bogudgivelse.....	5.000,00

Udgifter ialt	41.997,32
---------------------	-----------

Beholdninger 31/12 1998:	
Kasse	0,00
Jyske Bank folio.....	33.622,33
Giro.....	966,62

Ialt.....	34.588,95
-----------	-----------

Statue:

Beholdninger 1/11 1997:	
Kasse.....	475,00
Jyske Bank folio.....	4.489,94
Jyske Bank Jubl.	39.247,54
Giro.....	1.027,27

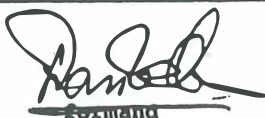
Ialt	45.239,75
Driftsunderskud	10.650,80

Ialt.....	34.588,95
-----------	-----------

Medlemsoversigt pr. 31/12 1998:

Institutioner	5.340,00
81 A 80,00.....	6.480,00
230 A 50,00.....	11.500,00
Ialt.....	23.320,00

Hvidovre den

Formand

Kasserer

Ovenstående regnskab er revideret og fundet i orden. Indestående på bank- og girokonti er kontrolleret med pengeinstitutternes udskrifter.

Hvidovre den

5 - 2 - 1999

Revisor

Stormen på København

11 februar 1659.

DLF. Danmarks lokalhistoriske foreninger vedtog på sidste årsmøde i Vejle, at landets foreninger skulle forske i svenskekrigene fra 1657 - 60, hvor den danske regering sendte krigserklæring til den svenske gesandt i København Magnus Durell og til den svenske konge Carl X Gustav. Den blev afsendt fra Rigsdagen i Odense i februar 1657. Landet blev hurtigt besat af svenske lejetropper der havde let spil, da Danmark i forvejen var forarmet og fattigt, samtidigt fik de hjælp af de strenge isvintre hvor troppe-transporter hurtigt kunne transporteres over de islagte sunde og bælder. Tropperne var lette at overtale, for de fik ret til at røve og plyndre overalt hvor de kom frem. Selvom der var stor fattigdom voksede der en massiv modstand frem, der tilsidst gjorde at det kun var svenske adelige officerer og udenlandske lejetropper der huserede rundt omkring. Det kulminerede med stormen på København den 11 februar for præcis 340 år siden, og det var meget tæt på, at Dannebrog var blevet udskiftet med det gule kors på blå dug. Københavnerne tapperhed med god hjælp fra Hollandske hjælpetropper kunne afvise stormen på Københavns volde med store tab på begge sider. Befolkningen i København og rundt om i de nærmeste landsbyer led store tab, både i menneskeliv og i hverdagens økonomi. Store dele af landsbyerne var nedrevet og tømmeret brugt til at bygge Carl Gustavs "Carlstad" i og omkring den store landsby Brønshøj. Lejren var større i areal end selve det område, hvor København gemte sig bag voldene. Det gik også hårdt ud over omegnskirkerne, mange af dem blev nedrevet så kun murene stod tilbage, det var tilfældet med Hvidovre og Rødovre kirker. Men armoden og lidelserne tiltrods, rejste det danske folk sig, de genopbyggede deres kirker og fik gang i hverdagen igen, men den var dyrekøbt, og selvom der har været flere tilfælde siden hen, har det aldrig været så slemt, som det Carl X Gustav bød det danske folk i disse krigsår. Kilde: Axel Dahlerup "Stormen på København" Munksgaards forlag 1958. og Rigsarkivet. Dan Olsen

Den glemte flagdag

Ved kongeligt reskript af 9. januar 1661, blev det forordnet, at der hvert år skulle afholdes en takkefest for sejren den 11. februar til evigt minde om landets befrielse. Sådanne takkefester blev også holdt gennem mange år. Først i 1766 blev festen afskaffet - også ved kongelig forordning, fordi forbrødringen mellem de nordiske folk så sagte tog sin begyndelse, men den blev fejret mange år endnu, og især ved runde år. Den blev også udnævnt til officiel flagdag, men her er den vist nok gået i glemmebogen, og det mener man også i vort nabosogn, hvor foreningen Lokalhistorisk selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, opfordrer til, at den igen bliver en officiel flagdag i lighed med de mange andre dage, der er. De har gjort det på den måde at de opfordrer alle lokalaviser i området af Storkøbenhavn til at minde os om det, i et åbent brev.

Under belejringen af København, morede københavnernes sig med at kravle op i tårne og på tage, for med kikkerter at se, hvad der gik for sig uden for voldene. Det blev ved kongelig forordning forbudt.

Fredrik den Tredie med Guds Raade / Danmarkis / Norgis / Wendis oc Gottis Konning / Hertug udi Slesvig / Holsten / Stormarn oc Dithmarsken / Grefve udi Oldenborg oc Dalmenhorst. Giese alle vitterligt / at eftersom erfares fast huer Afften / oc allermest om Natten / naar paa Voldene begyndis med Stycker oc Musketter at skyde / i mange Huse her i Staden paa høyeste Loffte oc Taarne Lius at brendes /

subscr: Eftersom erfares fast huer Afften/ oc allermest om Natten/ naar paa Voldene begyndis med Stycker oc Musketter at skyde/ i mange Huse her i Staden paa høyeste Loffte oc Taarne Lius at brendes/

Kilde: Rigsarkivet.

Frederik den III

Kong Frederik den III var en retskaffen mand - helt igennem. Men det kneb med at finde de rigtige rådgivere. De gamle han arvede efter sin fader Chr. den IV var kun optændt på at få hævn over svenskerne. Efterverdenen har rejst tvivl om hans begavelse og til tider været mest tilbøjelig til at henvise ham til tåbernes kredse: Godt hjerte, dårligt hoved. I virkeligheden var han i besiddelse af såvel begavelse som gode karakteregenskaber. Det eneste man i virkeligheden har fundet at bebrejde ham, er, at han havde svært ved at glemme en krænkelse og svært ved at afstå fra berettiget hævn. Begge disse egen-skaber fik han brug for i sin kamp for at nå det mål, han havde sat sig. 13 år gammel indsatte faderen ham som biskop i "Verden" senere som fyrste-bisp i Bremen og Coadjutor i Halberstadt. Områder som gik tabt ved freden i Lybeck 1629. Portrættet er efter en emaille af Paul Prieur malet 1663 på Rosenborg. Kilde: Rigsarkivet.

Boganmeldelse

Det gik som det skulle, da Per E. Hansen blev færdig med at lave en masse undersøgelser om Hvidovres billedhugger der var bosiddende i Rytterskolen fra april 1912 til maj 1936. Det blev en vidunderlig bog med flotte billeder, fornemt udstyret med et flot dobbelt omslag.

Det er lykkedes for Per E. Hansen at skabe et mesterligt værk om Hans Peder Pedersen Dan, et værk der fortæller om det at være kunstner før og efter århundredeskiftet 1900. Det fortæller om at være **Far** til mange kunstværker, om at få dem udstillet rundt omkring i landet og om at få tingene solgt, så der kunne leves af det.

Vi almindelige mennesker ser på kunst når der er lejlighed dertil, rundt omkring i byerne opstilles de på ikke altid de bedste pladser men der diskuteres ofte meget om det, og det ender som regel med at der findes en egnet plads, hvor værket kan beundres.

Ved flere lejligheder har jeg oplevet at høre uvidenheden blomstre, når der er en "Publikum" der fortæller, at den lille hornblæser er lavet af en, der hedder "Bissen" og selv om jeg protesterer, får jeg at vide, at jeg bare skal blande mig udenom.

Nu kan man ved hjælp af denne fornemme bog konstantere at det er vores mand i Hvidovre, der har begået den og alle de mange andre ting, der er udgået fra denne kunstners hånd - Holger Danske - og mange flere - læs om dem i bogen.

Bogen fortæller også om at hans hustru Johanne Dan, der også har lavet en masse skulpturer, udover at være deltager i et langt lykkeligt Familieliv.

Jeg vil slutte med at sige - Bravo Per - den er virkelig værdifuld.

Også tak til Hvidovre lokalhistoriske Arkiv som er udgiver.

Hans Peder Pedersen Dan